

Nr 373.

Av herr **Olsson** i Broberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 276, angående pensionsförbättring för viss personal vid armén.

I det förslag till grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén, som genom proposition nr 276 förelagts riksdagen till prövning, stadgas bl. a. (§ 4, mom. 3), att den, som avgått från tjänsten under år 1918 eller vid slutet av samma år, äger åtnjuta pensionsförbättring med hälften av det belopp, som tillkommer den, vilken senare avgår från tjänsten.

Det sakkunnigeförslag, som i huvudsak legat till grund för Kungl. Maj:ts framställning, uttalar i denna fråga, att pensionsförbättringen icke borde tillkomma annan personal än dem, som kommit i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, och att de sakkunniga därvid icke kunnat bortse från, att, därest de föreslagna grunderna för pensionsförbättringen omedelbart komme till full tillämpning, en alltför skarp motsättning skulle uppstå mellan pensionsbeloppen till beställningshavare, som avgått under år 1917 och till dem, som avgått under den närmaste tiden därefter. Då de sakkunniga icke ansett sig kunna ifrågasätta en flera år omfattande övergångstid, hade de, för att åtminstone i någon mån mildra övergången till tillämpningen av de föreslagna bestämmelserna, stannat vid att förorda den angivna reduktionen för dem, som avgått under år 1918.

Gentemot denna de sakkunnigas ståndpunkt har emellertid arméförvaltningens civila departement anfört, att det mest konsekventa syntes vara att, i analogi med vad som gällde för definitiva löneregleringar, låta den föreslagna pensionsförbättringen i sin helhet utgå till all den personal, som pensionerats eller pensionerades, och vilken blivit delaktig

av tillfällig löneförbättring. Någon rationell grund för att låta den, som pensionerats i början av januari 1919, få dubbelt så stor pensionsförbättring som den, vilken pensionerats exempelvis i slutet av december 1918, kunde näppeligen framletas. Departementet ansåg därför, att även sådana befattningshavare, som avgått under år 1918 samt under samma år eller del därav åtnjutit tillfällig löneförbättring, borde få åtnjuta hel pensionsförbättring.

Även statskontoret har under viss förutsättning ifrågasatt, huruvida icke nämnda reduktion av pensionstillägget måhända kunde bortfalla.

Föredragande departementschefen har, efter anförande av de båda myndigheternas erinringar, för sin del anført, att han, ehuru utan tvivel vissa skäl talade för det framställda ändringsyrkandet, i frågans nuvarande läge icke ansåge sig på denna punkt böra avvika från de sakkunnigas förslag.

Det synes oss, som borde de av arméförvaltningens civila departement anförda skälen tillmätas avgörande betydelse. Det väsentliga i denna fråga torde vara, att åtnjutandet av tillfällig löneförbättring stadgas som villkor för åtnjutande av pensionsförbättring. Därvid kan icke undvikas, att en ojämnhet uppstår mellan dem, som pensioneras enligt de nya grunderna, och dem, som avgått tidigare. En sådan ojämnhet kvarstår emellertid även om pensionsförbättringen för dem, som avgått under år 1918, reduceras till hälften; men därtill uppkommer, såsom civila departementet framhållit, vid tillämpningen av de sakkunnigas förslag, en ny ojämnhet vid övergången mellan 1918 och 1919, för vilken ojämnhet inga som helst rationella skäl kunna uppvisas. Denna ojämnhets följder te sig ännu betänkligare, om man besinnar, att olikheterna i pensionsbeloppen bliva bestående under de pensionerades hela återstående livstid, samt att reduktionen drabbar endast ett relativt fåtal (inmot 40 officerare och likställda samt omkring 70 underofficerare och likställda). I detta sammanhang bör även erinras, att de ifrågavarande pensionärerna i alla händelser komma i sämre ställning än de senare avgångna därigenom, att de under sitt första pensionsår, 1918, icke komma i åtnjutande av någon pensionsförbättring.

Vad kostnaderna beträffar, skulle desamma, med tillämpande av de i förslaget använda beräkningsgrunderna, för tillerkännande av full pensionsförbättring åt de under år 1918 avgångna behöva ökas med 68,135 kronor under vart och ett av åren 1918 och 1919.

Vi få alltså hemställa, att § 4, mom. 3 i förslaget till »Grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén» måtte utgå, samt att mom. 1 i samma paragraf måtte erhålla följande lydelse:

»Pensionsförbättring — — — — —
samt därjämte fått åtnjuta tillfällig löneförbättring — — — — —
— — — — — godkända grunder.»

Stockholm den 1 april 1919.

Oscar N. Olsson, Broberg.

Edvard Lithander.

Cornelius Olsson.

C. G. Hammar skjöld.
